

ADALET ve KALKINMA PARTİSİ TMMM Grup Başkanlığı
Tarih : 24.3.2003
Sayı : 232

10/85 - 1858

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerin (KOBİ); özellikle yaşanan ekonomik kriz sonrası karşı karşıya bulundukları sorunlarının tesbiti, çözüm yollarının, uygulanması gerekli politikaların ortaya konması, KOBİ'lerin gelişmesi, üretim artışı ve ihracaat imkanlarının artırılması amacıyla, dünyadaki gelişmeleri de dikkate alan, strateji ve politikaları belirlemek üzere Anayasa'nın 98, İç Tüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz. Saygılarımızla. 24.3.2003

Aziz AKGÜL
Diyarbakır Milletvekili ve
26 Milletvekili

- 1.- Aziz AKGÜL-Diyarbakır Mv.
- 2.- Yusuf Selahattin BEYRİBEY-Kars Mv.
- 3.- Agah KAFKAS-Çorum Mv.
- 4.- Mehmet Altan KARAPAŞAOĞLU-Bursa Mv.
- 5.- Hasan Ali ÇELİK-Sakarya Mv.
- 6.- Reyhan BALANDI-Afyon Mv.
- 7.- Alaattin BÜYÜKKAYA-İstanbul Mv.
- 8.- Özkan ÖKSÜZ-Konya Mv.
- 9.- Ömer ABUŞOĞLU-Gaziantep Mv.
- 10.- Soner AKSOY-Kütahya Mv.
- 11.- Gülseren TOPUZ-İstanbul Mv.
- 12.- Yüksel ÇAVUŞOĞLU-Karaman Mv.
- 13.- Ayhan Zeynep TEKİN-Adana Mv.
- 14.- Osman ASLAN-Diyarbakır Mv.
- 15.- Resul TOSUN-Tokat Mv.
- 16.- Feyzi BERDİBEK-Bingöl Mv.
- 17.- Serpil YILDIZ-İzmir Mv.
- 18.- Alim TUNÇ-Uşak Mv.
- 19.- Mehmet SEKMEN-İstanbul Mv.
- 20.- Mehmet ÖZLEK-Şanlıurfa Mv.
- 21.- Mustafa ILICALI-Erzurum Mv.
- 22.- Zeynep Karahan USLU-İstanbul Mv.
- 23.- Ali İhsan MERDANOĞLU-Diyarbakır Mv.
- 24.- Mehmet Kerim YILDIZ-Ağrı Mv.
- 25.- Nevzat DOĞAN-Kocaeli Mv.
- 26.- Sabri VARAN-Gümüşhane Mv.
- 27.- Temel YILMAZ-Gümüşhane Mv.

GEREKÇE

Küçük ve Orta Büyüklükte İşletmeler (KOBİ); ülkenin imalat sanayiinde faaliyet gösteren işletmelerin %99,5'ini oluşturmaktadır. KOBİ'ler toplam istihdamın %61,1'ini, toplam katma değerin %27,3'ünü sağlayarak ülkemiz ekonomisinde çok önemli bir yere sahiptirler. Ayrıca ihracat potansiyelleri, rekabetçi yapıları ile pazar şartlarına hızlı uyum sağlayabilmeleri, bölgesel kalkınmaya katkıları da ekonomimizdeki rollerini artırmaktadır.

KOBİ'lerin girişimciliğin geliştirilmesindeki etkileri de son derece yaygın ve güçlüdür. Özellikle kriz sonrası yatırımların ve yabancı sermaye girişinin yavaşlaması ve yatırımcının yurtdışına gitme eğilimlerinin artması ekonomik gelişmeyi sekteye uğratacak gelişmeler olarak görülmelidir. Bu nedenle, yeni girişimcilere ihtiyaç duydukları desteklerin belirlenecek politikalar ve stratejiler doğrultusunda verilmesi ülkemizi kalkındırmanın etkili yollarından biridir.

KOBİ'lerin gelişmesi, yaygınlaşması ve büyümesi istihdamı artırıcı en temel faktördür. KOBİ'lerin kitlesel üretim yapan büyük ölçekli firmalara göre farkları daha emek yoğun üretim yapısına sahip olmalarıdır. KOBİ'lerin bu özellikleri sonuçta büyük bir istihdam imkanı sağlamaktadır.

Bilindiği üzere ülkemizde de bölgeler arası kalkınmışlık farkı söz konusudur ve yatırımlar belli bölgelerde yoğunlaşmaktadır. Bu sorunun çözümü de geri kalmış bölgelerde KOBİ'leri desteklemek üzere yeni yöntemler geliştirilmesidir.

İhracatın geliştirilmesi, çeşitlendirilmesi ve öngörülen hedeflere ulaşabilmesinin yollarından biri içerde uygun koşullarda üretimin yapılmasıdır. Ekonomik kriz ve durgunluk dönemlerinde KOBİ'ler küçük olmalarından kaynaklanan karar almada ve uygulamadaki esnek yapıları nedeniyle büyük işletmelere göre avantajlı olmakta ve yaşadıkları sıkıntı ve sorunlara rağmen üretim sürecine devam edebilmekte, ihracat sekteye uğramamaktadır. Dolayısıyla KOBİ'ler üretim ve ihracat açısından da stratejik konumda olan kuruluşlardır.

KOBİ'lerin ekonomimizdeki yeri ve önemi böylesine büyük olmasına rağmen yeterli desteği alamamaları ülkemizin kalkınma ve gelişmesi de olumsuz etkilemektedir. Ayrıca küreselleşmenin etkileri, dış kaynaklı kredilerden son derece sınırlı olarak faydalanabilmeleri, buna karşılık ülkemizdeki finansman kaynaklarından

ise yüksek maliyetler ve teminat sorunları nedeniyle düşük düzeyde pay almaları kaynak sıkıntısı çekmeleri sorununu ortaya çıkarmaktadır.

5 Nisan 1994 ekonomik krizinin etkilerin en ağır biçimde yaşayan KOBİ'ler, bu krizin etkilerini atlatmaya çalışırken 1997 yılında özellikle gelişmekte olan ülkeleri ciddi biçimde etkileyen Asya krizi ihracata dönük imalat sanayiinde sıkıntılara neden olmuştur. Cumhuriyet tarihinin en büyük ekonomik krizi olan Şubat 2001 krizi ile de KOBİ'ler varlık mücadelesine girmişlerdir.

Bu nedenlerle KOBİ'lerin devlet tarafından makro ekonomik politikalarla desteklenmeleri daha da önem kazanmıştır. KOBİ'lerin sorunlarının tesbiti, KOBİ'ler için temel stratejiler geliştirilmesi, tespit edilecek stratejiler çerçevesinde sorunlarına çözümler bulunması, rekabet güçlerinin artırılması ve AB ile entegrasyon sürecine hazırlanmaları için tedbirler alınması gerekmektedir.